

Schriftelijke vragen

Reg. Nr. 2020-01

Datum:	20-04-2020	<i>[in te vullen door de griffie]</i>
Van:	D66/GL PvdA en CDA	<i>[in te vullen door de aanvrager]</i>
Aan:	Ben van Zuthem	
Onderwerp:	burgerparticipatie	<i>[in te vullen door de aanvrager]</i>
Datum beantwoording:	18-06-2020	<i>[in te vullen door de organisatie]</i>
Behandeld in college van:	23-06-2020	<i>[in te vullen door de organisatie]</i>

Toelichting

We hebben in de ARI's 2019-64 en 2020-07 kunnen lezen dat in de gemeente Heerde wordt nagedacht over en geëxperimenteerd met het onderwerp inwonersparticipatie.

We denken aan de besluitvorming over de ombuigingen en het betrekken van inwoners bij de profielschets voor een nieuwe burgemeester. We zien het als eerste vingeroefeningen.

Wat werkt wel en wat werkt niet in Heerde?

De klankbordgroep omgevingsvisie en de werkgroep democratische verbinding denken mee over een visie op de aanpak van participatie bij de Omgevingswet.

Dit resulteerde erin dat de gemeente een stap verder in de goede richting zet met de buurtgesprekken en de online enquête over de toekomst van Heerde, als voorbereiding op de omgevingsvisie.

Het College zal echter pas rond de zomer komen met een visie op participatie.

Dan zullen ook de resultaten bekend zijn van het onderzoek door de trainees, naar de wijze waarop de gemeente Heerde haar inwoners inclusief invloed kan geven op hun leefomstandigheden.

Kortom: We zitten nog middenin een fase van experimenteren en leren.

Tegelijkertijd hebben ondergetekenden vragen over de bestaande kaders en of die voor nu voldoende houvast bieden. Voorkomen moet worden dat burgerparticipatie een doel op zich wordt, zonder dat helder is welke plaats het inneemt in de diverse besluitvormingstrajecten.

Vooraf voor de burgers zelf is duidelijkheid vereist. Burgerparticipatie vereist ook een integrale benadering. We moeten voorkomen dat inwoners het spoor bijster raken.

Immers, een veelheid aan participatie trajecten worden nu en in de nabije toekomst opgestart.

Soms gelijktijdig, soms overlappend, of na elkaar.

Te weten:

Sociaal domein:

- Aanpak 0-100

Ruimtelijk domein:

- RES (Regionale Energie Strategie)
- RAS (Regionale Klimaat-Adoptatie Strategie)
- Omgevingswet
- Transitie Visie Warmte (verplicht in 2021)
- Groen adoptie als inwonersparticipatie
- Inhaalprogramma zoekgebieden woningbouw

We hebben hier de volgende vragen over:

1. Op welke wijze gaat het college de diverse trajecten aan de inwoners presenteren? Gaan we voor deze 7 genoemde trajecten via aparte trajecten in de tijd bij de burger langs of worden deze in het kader van de participatie (deels) samenhangend gepresenteerd?
2. Bent u het met ons eens dat we in afwachting van een uitgewerkte visie een praktisch plan van aanpak voor de diverse genoemde besluitvormingstrajecten en een tijdlijn op dit moment niet kunnen missen?
3. Bent u bereid zo'n plan van aanpak op korte termijn aan de raad of commissies te presenteren?
4. Is het daarnaast wellicht wenselijk bij de start van een project of traject een startdocument te hebben waarin de aanpak van het participatietraject wordt beschreven waarom, wanneer en hoe burgers hierbij betrokken worden en tevens welke rol het college, ambtenaren en de gemeenteraad hebben.
5. Is het college het met ons eens dat er naast een algemene visie op participatie per besluitvormingstraject er een expliciet besluit zou moeten zijn:
 1. Met welke doel de gemeente een participatietraject inzet: het creëren van draagvlak bij burgers voor gemeentelijk beleid, het verhogen van de kwaliteit van besluiten, het stimuleren van zelfwerkzaamheid en sociale cohesie, of het ophalen van informatie ten behoeve van beleids- en besluitvorming?
 2. In welke fase van de beleidscyclus de gemeente burgerparticipatie wil inzetten: bij de agendavorming, bij de beleidsvorming, bij de besluitvorming, bij de uitvoering of bij de evaluatie?
 3. Welke mate van invloed de gemeente de burger wil geven: informeren, raadplegen, meedenken, meedoen of meebeslissen? (Participatieladder)
 4. Voor welke vorm van participatie gekozen wordt (bijeenkomsten, enquêtes, enz)?
6. En dat de gemeente transparant is over de gemaakte keuzes zodat alle inwoners van Heerde weten wat zij mogen verwachten?
7. Hoe wil het college participatietrajecten gaan evalueren om zo meer te leren over welke participatievormen er in onze gemeente goed of minder goed werken, zodat deze kennis bij toekomstige participatie initiatieven gebruikt kan worden.

Namens de fracties van D66/GroenLinks, CDA en PvdA
Silvia van Amerongen
Erik Mateman
Annemiek Tigchelaar

Antwoord

1. Het college is het u eens dat we moeten voorkomen dat inwoners door een veelheid aan trajecten in verwarring worden gebracht. Bovendien is gebleken dat de animo tot participatie afneemt, indien sprake is van meerdere trajecten binnen een kort tijdsbestek.

U doet de suggestie om genoemde trajecten (deels) in samenhang te presenteren. Wij vinden dit een interessante suggestie en zullen verkennen of dit haalbaar is.

2. In het verlengde van het antwoord op vraag 1, zou een ongecoördineerde aanpak van deze onderwerpen ongewenst zijn. Wij zullen verkennen en afstemmen op welke wijze genoemde onderwerpen in tijd en samenhang opgepakt kunnen worden. In hoeverre deze afstemming kan leiden tot een concreet plan van aanpak, moet blijken. Belangrijkste is dat coördinatie plaats vindt.

3. Ongeacht of er daadwerkelijk een plan van aanpak komt, zal het college uw raad meenemen in de uitkomsten van onze verkenning. Zaak is om allereerst helder te krijgen wat de stand van zaken is van genoemde onderwerpen en hoe het desbetreffende proces eruit ziet. Zoals u bekend heeft ons college daarop niet altijd volledige invloed. Zo is de Omgevingswet opnieuw uitgesteld en is door de coronapandemie de voortgang van andere trajecten vertroebeld. Zodra wij het beeld scherp hebben, kunnen de bijbehorende processen, inclusief het participatiedeel worden uitgelijnd.

4. Eens. Ook voor het college is participatie een middel dat kan worden ingezet voor verschillende doeleinden. Daarbij komt dat een zorgvuldig participatietraject tijd en ambtelijke capaciteit vergt. Voorafgaand aan een eventueel participatietraject dient uitdrukkelijk stil te worden gestaan bij enkele fundamentele vragen: waarom participatie (doel), wat (welke vragen leggen we voor), wie (betrekken we bij participatie) en hoe (richten we het proces in). Daarbij speelt ook de vraag hoe het gemeentebestuur zich kan verhouden tot dit traject. Beantwoording van deze vragen is per geval maatwerk en laat zich niet vangen in algemene geldende (beleids)regels. Ook in concept visiedocument democratische vernieuwing/participatie wordt deze benadering als uitgangspunt genomen. Het vooraf vaststellen van een startdocument waarin deze vragen expliciet worden beantwoord, is daarvoor een geschikt instrument.

5. Eens, zie beantwoording vraag 4 en met dien verstande dat dit maatwerk en deze voorafgaande afweging juist uitgangspunten van de algemene visie kunnen zijn.

6. Het college is het met u eens dat de verwachtingen voor inwoners voorafgaand aan het participatietraject helder moeten zijn en tijdig moeten worden gecommuniceerd. In dit verband is het rapport van onze trainees bijgevoegd. Zij hebben enkele recente participatietrajecten geëvalueerd en op basis daarvan een aantal aanbevelingen gedaan.

7. Allereerst merken wij op dat het onderzoek en rapport van de trainees een evaluatief karakter hebben. Zij hebben op diverse participatietrajecten teruggeblikt en aangegeven wat de leerpunten zijn. Onder verwijzing naar bovengenoemd startdocument kan daarin worden opgenomen of voor dat specifieke traject wel of geen evaluatie plaatsvindt en zo ja, op welke wijze.